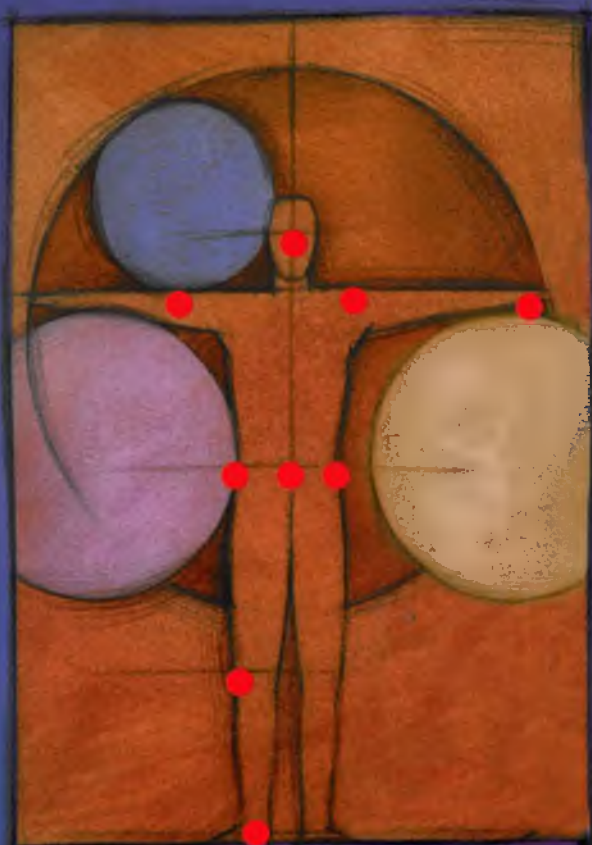

Terapeutyczna moc rozciągania mięśni

ćwiczenia w procesie autoterapii i profilaktyki najczęstszych dolegliwości i dysfunkcji narządu ruchu

skuteczne, łatwe i krótkie

- Bóle kręgosłupa
- Bóle krzyża
- Bóle stawów
- Bóle głowy
- Profilaktyka
- Wskazówki
- Zalecenia

JAKUB LISOWSKI

WOJCIECH HAGNER

Terapeutyczna moc rozciągania mięśni

**ćwiczenia w procesie autoterapii i profilaktyki
najczęstszych dolegliwości i dysfunkcji narządu ruchu**

Wrocław 2005

Spis treści

1. Wstęp – Znaczenie równowagi mięśniowej w układzie ruchu	7
1.1. Definicja mięśniowej nierównowagi statycznej.....	7
1.2. Najczęstsze przyczyny powstawania mięśniowej nierównowagi statycznej.....	8
1.2.1. Grupa I – Mechaniczne i emocjonalne czynniki przeciążające mięśnie.....	8
1.2.2. Grupa II – Czynniki przeciążające wynikające ze zmian w układzie kostno-stawowym w efekcie chorób i patologii rozwojowych układu ruchu.....	8
1.3. Patologiczne efekty mięśniowej nierównowagi statycznej.....	8
1.4. Cel proponowanych w książce ćwiczeń.....	9
2. Niezbędne podstawy teoretyczne	10
2.1. Wybrane metody przywracania mięśniowej równowagi statycznej w procesie samodzielnej terapii wybranych dysfunkcji układu ruchu.....	10
2.2. Poizometryczna relaksacja mięśni (PRM).....	10
2.3. Zasady wykonywania techniki poizometrycznej relaksacji mięśni (PRM).....	11
2.4. Relaksacje mięśni i tkanek miękkich okołostawowych metodą pozycji ułożeniowych kończyn i tułowia.....	12
2.5. Trening siłowy mięśni fazowych.....	12
2.6. Przed przystąpieniem do ćwiczeń.....	13
2.7. Kolejność postępowania w zależności od aktualnego stanu dysfunkcji narządu ruchu.....	13
2.8. Terapia manualna w modelu holistycznym – wyjaśnienie pojęcia.....	15
3. Część praktyczna	16
3.1. Zestawienie oraz opis technik poszczególnych ćwiczeń.....	16
3.1.1. Mięsień dwugłowy uda.....	16
3.1.2. Mięsień prosty uda.....	19
3.1.3. Mięsień brzuchaty łydki.....	21
3.1.4. Mięśnie przywodziciele ud.....	22
3.1.5. Mięsień pośladkowy średni.....	24
3.1.6. Mięsień czworoboczny lędźwi.....	25
3.1.7. Mięsień biodrowo-lędźwiowy.....	26
3.1.8. Więzadło biodrowo-lędźwiowe.....	30
3.1.9. Więzadło krzyżowo-guzowe.....	32
3.1.10. Więzadło krzyżowo-biodrowe.....	33
3.1.11. Napinacz powięzi szerokiej.....	35

3.1.12. Mięsień gruszkowaty	38
3.1.13. Mięsień piersiowy	39
3.1.14. Mięsień czworoboczny karku	41
3.1.15. Mięsień dźwigacz łopatki	42
3.1.16. Mięśnie podpotyliczne (mięśnie proste głowowo-szyjne)	44
3.1.17. Mięśnie zginacze dłoniowe nadgarstka	45
3.1.18. Mięśnie zginacze grzbietowe nadgarstka	46
3.2. Relaksacje mięśni i tkanek okołostawowych metodą pozycji ułożeniowych tułowia i kończyn dolnych.....	47
3.2.1. Terapeutyczny siad płotkarski	47
3.2.2. Siad japoński	49
3.2.3. Siad skrętny	49
3.2.4. Siad zwieszony	50
3.2.5. Pozycja „leżący żuczek”	53
3.2.6. Mobilizacja czynna połączenia głowy i szyi.....	55
3.2.7. Mobilizacja skóry fałdem Kibler’a	55
3.2.8. Mobilizacje skrętu głowy i górnego odcinka szyjnego kręgosłupa w kierunku niebolesnym	56
3.3. Trening siłowy – wzmacnianie mięśni fazowych w procesie utrzymywania mięśniowej równowagi statycznej	57
3.3.1. Wzmacnianie mięśnia napinacza powięzi szerokiej.....	57
3.3.2. Wzmacnianie dolnej partii mięśni międzyłopatkowych i mięśnia najszerzego grzbietu.....	58
3.3.3. Wzmacnianie mięśni międzyłopatkowych.....	58
3.3.4. Wzmacnianie mięśni rotujących tułów w odcinku piersiowym w pozycji siedzącej.....	59
3.3.5. Wzmacnianie mięśnia prostego brzucha	60
3.3.6. Wzmacnianie mięśni skośnych brzucha	63
3.3.7. Wzmacnianie mięśni pośladkowych i odwodźcicieli uda	64
4. Autoterapia najczęstszych zespołów bólowych i dysfunkcji w płaszczyźnie miednicy i dolnego odcinka kręgosłupa.....	65
4.1. Negatywne stymulowanie mięśni i połączeń kostno-stawowych obszaru miednicy ..	65
4.2. Wczesne czynniki negatywnie stymulujące obszar miednicy	65
4.3. Indeks dolegliwości wraz z przebiegiem samodzielnej terapii.....	66
4.3.1. Ból odcinka lędźwiowego kręgosłupa – ból w pasie	66
4.3.2. Ból kości krzyżowej z promieniowniem do pachwiny	67
4.3.3. Ból kości krzyżowej i ogonowej.....	68
4.3.4. Ból kręgosłupa lędźwiowego i kości krzyżowej promieniujący do kończyny dolnej tyłem do łydki i stopy	68

4.3.5. Ból promieniujący bokiem kończyny dolnej do łydki i zewnętrznej strony stopy	69
4.3.6. Ból promieniujący do pachwiny i kolana	70
4.3.7. Bóle połowicze głowy typ migrenowy	71
4.3.8. Bóle opasujące od kręgosłupa lędźwiowego do podbrzusza, bolesność miesiączkowa, bolesność podczas stosunków u kobiet, częste zaparcia.....	72
4.3.9. Kokcygodynia – bóle kości ogonowej.....	73
4.3.10. Ból pachwin z częstomoczem i bólem jąder u mężczyzn wraz z dolegliwościami pseudonerkowymi – ból okolicy nerki.....	74
4.3.11. Ból przedniej i wewnętrznej powierzchni kończyny dolnej i kolana	75
4.3.12. Ból łydki i pięty o charakterze ostrogi piętowej	76
4.3.13. Dysfunkcja stawu biodrowego – „program chore biodro”	77
4.3.14. „Lumbago” – zespół bólów krzyża	78
4.3.15. Rwa kulszowa	80
4.3.16. Rwa „gruszkowata”	81
4.4. Mięśniowe zniekształcenia naturalnych krzywizn kręgosłupa lędźwiowego	82
4.4.1. Hiperlordoza lędźwiowa (wklęsłość lędźwiowa)	82
4.4.2. Dyslordoza lędźwiowa (spłaszczenie lędźwiowe)	85

5. Autoterapia najczęstszych zespołów bólowych i dysfunkcji w obszarze obręczy barkowej i górnego otworu klatki piersiowej wraz z kręgosłupem piersiowym i szyjnym .....

5.1. Negatywne stymulowanie mięśni i połączeń kostno-stawowych obszaru obręczy barkowej.....	87
5.2. Indeks najczęstszych zaburzeń i dolegliwości w obszarze obręczy barkowej oraz kręgosłupa piersiowego i szyjnego	88
5.2.1. Dolegliwości i dysfunkcje w rejonie odcinka piersiowego kręgosłupa	88
5.2.2. Dolegliwości i dysfunkcje w rejonie odcinka szyjnego kręgosłupa.....	90
5.2.3. Dolegliwości i dysfunkcje kończyn górnych	91
5.2.4. Dolegliwości klatki piersiowej	92

6. Autoterapia najczęstszych zespołów bólowych i dysfunkcji w obszarze połączenia głowy i szyi.....

6.1. Negatywne stymulowanie mięśni i połączeń kostno-stawowych obszaru połączenia głowy i szyi.....	93
6.2. Indeks najczęstszych zaburzeń i dolegliwości w obszarze połączenia głowy i szyi	94
6.2.1. Migrena „wegetatywna”	94
6.2.2. Migrena „przeciążeniowa”	96

7. Prawidłowe i nieprawidłowe pozycje podczas pracy i wypoczynku	98
7.1. Pozycje prawidłowe	98
7.2. Pozycje nieprawidłowe	99
8. Wskazówki, zalecenia, ciekawostki	100
9. Piśmiennictwo	103